

Leer

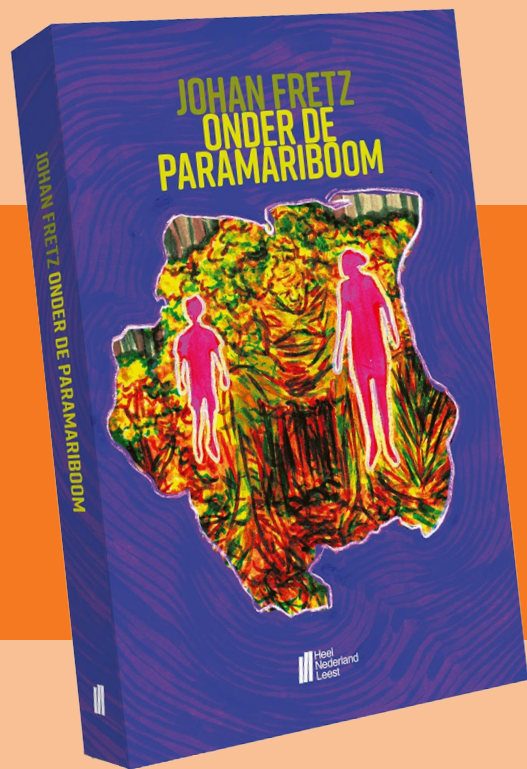
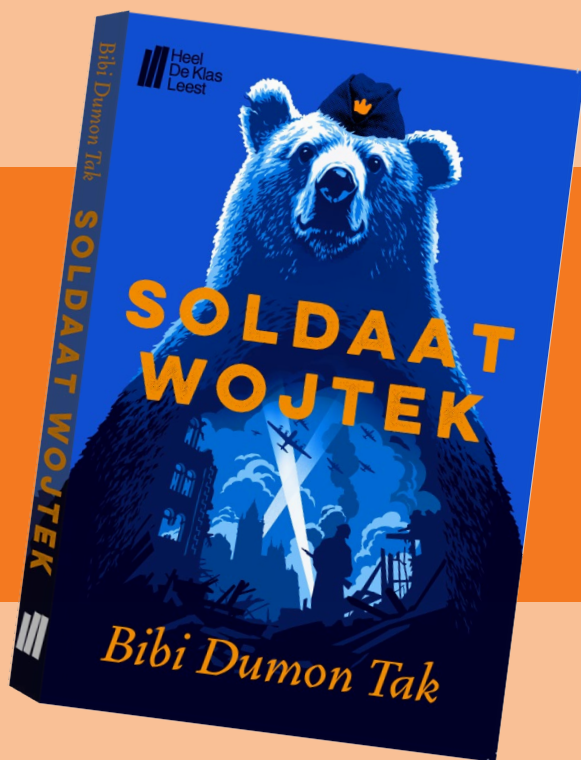
Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Menukaart

Heel de klas leest

Soldaat Wojtek | Bibi Dumon Tak
Onder de Paramariboom | Johan Fretz

Heel de klas leest **Menukaart** **Soldaat Wojtek** | Bibi Dumon Tak

Ga aan de slag met programmering bij *Heel de Klas leest* om de driehoek: school, thuis en bibliotheek verder te stimuleren en daarmee leesplezier te vergroten. Op deze menukaart vind je allerlei tips voor programmering binnen je bibliotheek. Van dingen die je makkelijk(er) kunt opzetten, tot activiteiten waar meer voorbereiding bij komt kijken. Wij helpen je om zo min mogelijk beren op de weg te zien. Behalve natuurlijk beer Wojtek ;)

Tips

Wanneer zet je het boek in?

Bepaal zelf de periode wanneer je het inzet. In november worden de boeken uitgedeeld, maar dat betekent niet dat er op dat moment direct iets mee moet worden gedaan. Misschien komt het beter uit om ná de kerstvakantie het in te zetten of wil je het koppelen aan een evenement, bijvoorbeeld 4/5 mei.

Meertaligheid

Benut de kans om meertaligheid in je aanbod te verweven. Het boek leent zich uitermate om met meerdere talen en culturen aan de slag te gaan.

SLO-kerndoelen

Gebruik de SLO-kerndoelen om scholen extra warm te krijgen om deel te nemen. Zo zijn er allerlei aanknopingspunten met de kerndoelen: Nederlands (po & vo), Oriëntatie op jezelf en de wereld (po), Kunstzinnige oriëntatie (po), Mens en maatschappij (vo) en Kunst en cultuur (vo).

Activiteiten voor po/vo

Boekentrailer

Gebruik de boekentrailer om het boek te introduceren bij docenten en leerlingen. Zo krijgen zij direct een beeld waar het boek over gaat en kan er vooraf een gesprek worden gestart over de verwachtingen van het boek.

Tijdsinvestering: 1 beer

Doorleestafel

Zet een doorleestafel in de (school) bibliotheek op, zodat leerlingen genoeg voer hebben om verder te lezen. Je kunt het ook aanvullen met non-fictie boeken om het te verbinden aan het maken van een werkstuk/spreekbeurt of een zaakvak zoals geschiedenis of biologie.

Tijdsinvestering: 1 beer

Heel de klas leest **Menukaart** **Soldaat Wojtek** | Bibi Dumon Tak

Documentaire Wojtek

Bekijk de documentaire genaamd: Wojtek: The Bear That Went to War. Deze BBC-productie uit 2011 duurt ongeveer een uur en laat het verhaal van Wojtek zien aan de hand van (oude) beelden en interviews met betrokkenen.

[Wojtek - The Bear That Went To War \(Full BBC Doc\) - YouTube](#)

Tijdsinvestering: 1 beer

Activiteiten voor po

Mascotte

Maak met de klas mascottes in de maakplaats. Dit kan vooraf worden gegaan met een les/ onderdeel over wat een mascotte is en het belang ervan. De mascotte kan op verschillende manier worden gemaakt, zoals worden getekend, geschilderd, geknutseld, gekleed, gebreid of met een 3D-printer.

Extra leuk: Stel een tentoonstelling op van de eindresultaten.

Tijdsinvestering: 3 beren

Dierenasiel

Nodig het lokale dierenasiel uit om het te hebben over dierenwelzijn. Zo krijgen de leerlingen een kijkje in het leven van dieren. Er kan vooraf een opdracht worden gegeven om vragen op stellen (op basis van het boek) die tijdens het bezoek gesteld kunnen worden.

Tijdsinvestering: 2 beren

Toneelstuk

Maak samen met het lokale theater een toneelstuk van het boek. Wil je het iets kleiner houden: kies dan voor enkele fragmenten uit het boek. Zo kan er samen met de klas scènes uit het boek worden opgevoerd. Dat kan gebeuren in groepjes die allemaal één fragment zullen transformeren of er wordt met de hele klas gewerkt aan meerdere scènes. Sluit het af met een heuse voorstelling waar ouders voor uitgenodigd worden.

Inspiratie nodig? De OBA heeft iets soortgelijks ontwikkeld: 'Boek op de planken'.

Tijdsinvestering: 3 beren

Gedicht

Schrijf een gedicht naar aanleiding van het boek. Thema's die zich hier goed voor lenen zijn: broederschap, vriendschap, avontuur, strijden, reizen etc.

Tijdsinvestering: 1 beer

Heel de klas leest **Menukaart** **Soldaat Wojtek** | Bibi Dumon Tak

Activiteiten voor vo

Waarheid

Onderzoek klassikaal wat 'waarheid' betekent en duik dieper in het genre waargebeurde verhalen, zoals Soldaat Wojtek. Laat leerlingen een aantal feiten/waargebeurde verhalen opzoeken. Bespreek daarna met de klas hoe je dit kan vermaken tot een leesbaar verhaal.

- Welke vrijheid als auteur moet/mag je hiervoor nemen?
- En wat moet juist feitelijk blijven?
- Laat ze zelf hun opgezochte feiten gebruiken om een verhaal te schrijven.
- Waar lopen zij tegenaan en in hoeverre vinden zij dat ze van 'de waarheid' afwijken?

Tijdsinvestering: 2 beren

Herschrijf

Herschrijf (een deel van) het verhaal in een ander genre, bijvoorbeeld: horror/ komedie/ romantiek/ science fiction. Je kunt hiervoor eerst kort bekijken wat iets een bepaald genre maakt, voordat ze het zelf kunnen toepassen.

Tijdsinvestering: 2 beren

Breng het boek tot leven!

Doe dit bijvoorbeeld door samen een hoorspel/ luisterboek/ film/filmscript te maken. Kies een hoofdstuk uit, of laat de leerlingen kiezen, en laat ze dan bedenken wat er allemaal moet worden gedaan om de tekst in audio of beeld te vertalen. Wordt het een hoorspel? Dan moet er worden nagedacht over achtergrondgeluiden. Bij een luisterboek moet er worden bedacht wie wat voorleest en hoe dat wordt gedaan. Voor een film moet worden geacteerd, gefilmd en gemonteerd. Kies je voor een filmscript? Laat leerlingen dan nadenken over hoe je tekst naar een gesprek kunt omzetten en welke aanwijzingen acteurs nodig hebben om gevoelens op de juiste manier over te brengen.

Tijdsinvestering: 2 / 3 beren

Activiteiten gericht op docenten en ouders

Workshop

Bied een workshop 'literaire gesprekken voeren' aan docenten, zodat zij dit kunnen toepassen aan de hand van het boek. Deze workshop kan op zichzelf staan of onderdeel zijn van iets groters, zie ook de *workshop bij Heel de Klas leest* over literaire gesprekken.

Tijdsinvestering: 2 beren

Heel de klas leest **Menukaart** **Soldaat Wojtek** | Bibi Dumon Tak

Boekenkring

Start een docentenboekenkring. Op die manier ervaren de docenten ook hoe het is om met een groep samen een boek te lezen en hierover in gesprek te gaan.

Tips nodig om zo'n boekenclub op te starten?

Met de **'Leesclubbing'- communicatietoolkit** vind je allerlei materialen om direct aan de slag te gaan. Scan de qr-code voor deze toolkit.

Tijdsinvestering: 1 beer

Docenten

Bied docenten nog meer rijke teksten aan als aanvulling op de lesbrief om mee aan de slag te gaan. Of geef een workshop/uitleg aan docenten over rijke teksten. Hierdoor kunnen ze zelf beoordelen welke teksten hieraan voldoen.

Tijdsinvestering: 1 / 2 beren

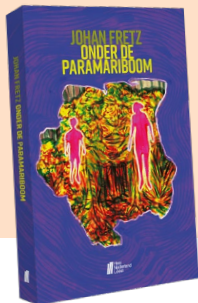
Ouders

Stimuleer dat ouders samen met het kind het boek (voor)lezen of luisteren.

Zo is er, naast het fysieke boek, via de Bibliotheek-app een gratis luisterversie van het boek beschikbaar.

Tijdsinvestering: 1 beer

Heel de klas leest **Menukaart**

Onder de Paramariboboom | Johan Fretz

Ga aan de slag met programmering bij *Heel de Klas leest* om de driehoek: school, thuis en bibliotheek verder te stimuleren en daarmee leesplezier te vergroten. Op deze menukaart vind je allerlei tips voor programmering binnen je bibliotheek. Van dingen die je makkelijk(er) kunt opzetten, tot activiteiten waar meer voorbereiding bij komt kijken. Hoewel deze activiteiten voornamelijk gericht zijn op jongeren, zijn er uiteraard ook allerlei opties om volwassenen te betrekken.

Tips

Wanneer zet je het boek in?

Bepaal zelf de periode wanneer je het inzet. In november worden de boeken uitgedeeld, maar dat betekent niet dat er op dat moment direct iets mee moet worden gedaan. Wel zijn mooie aanknopingspunten Ketikoti (1 juli) en Srefidensi Dey (25 november): de dag dat de Surinaamse onafhankelijkheid wordt gevierd.

Meertaligheid

Benut de kans om meertaligheid in je aanbod te verweven. Het boek leent zich uitermate om met meerdere talen en culturen aan de slag te gaan.

SLO-kerndoelen

Gebruik de SLO-kerndoelen om scholen extra warm te krijgen om deel te nemen. Zo zijn er allerlei aanknopingspunten met de kerndoelen: Nederlands (vo), Mens en maatschappij (vo) en Kunst en cultuur (vo).

Activiteiten voor havo/vwo

Mini-Living Library

Houd een mini-Living Library om leerlingen in gesprek te laten gaan met nazaten van tot slaaf gemaakten. Zo'n Living Library kan zowel vóór het lezen van het boek worden georganiseerd om leerlingen met het thema kennis te laten maken. Hierbij kan het boek na de Living Library als verdieping worden gebruikt.

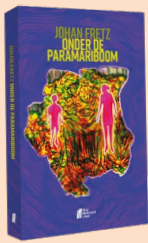
Toch liever eerst het boek lezen en daarna het gesprek aangaan? Dat kan natuurlijk ook! Gebruik dan het boek als materiaal waar leerlingen vragen uit halen om die tijdens de Living Library te stellen.

Tijdsinvestering: 2 paramaribomen

Workshop

Organiseer een workshop 'Wie ben ik', waarin leerlingen vragen beantwoorden om erachter te komen wie ze zijn, hoe ze dat tonen (online en offline) en wat ze belangrijk vinden. Wat nemen ze mee van hun ouders, of laten ze juist expres achter? Vragen waarmee ze niet

Heel de klas leest **Menukaart**

Onder de Paramariboboom | Johan Fretz

alleen zichzelf leren kennen, maar ook hun klasgenoten.

Tijdsinvestering: 2 paramaribomen

Gedicht

Gedichten spelen een belangrijke rol in het boek. Laat de leerlingen daarover nadenken en hen zelf een gedicht schrijven over (het gevoel van) thuis of identiteit.

Tip: nodig ze uit om dit in hun thuistaal te doen. Als extra verdieping kan er ruimte worden gemaakt om de leerlingen zelf de gedichten voor te laten lezen a.d.h.v. een les declameren. Of maak ruimte in de bibliotheek vrij om de gedichten op te hangen en bezoekers uit te nodigen om hun eigen gedicht over 'thuis'/'identiteit' achter te laten.

Tijdsinvestering: 1/2 paramaribomen

Levensverhaal

Schrijf je eigen levensverhaal op. Iedereen heeft een verhaal te vertellen! Laat de leerlingen nadenken over hun eigen levensverhaal dat ze willen vertellen en hoe ze zoiets op papier kunnen zetten. Dit kan je koppelen aan de verhalenwedstrijd voor het vmbo genaamd 'Er was eens'.

Tijdsinvestering: 1 paramariboom

Podcasts / documentaires

Bekijk/beluister en bespreek samen een podcasts/ documentaires over thema's gerelateerd aan het boek. Denk bijvoorbeeld aan: Cultuur(verschillen), familierelaties, Suriname en de relatie tussen Suriname en Nederland. Maak daarbij in de bibliotheek een thematafel, zodat er verder over deze onderwerpen gelezen kan worden.

Tijdsinvestering: 1 paramariboom

Activiteiten gericht op docenten

Workshop

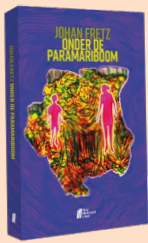
Organiseer een workshop over het bespreken van beladen onderwerpen. In dit boek komen een aantal thema's voor, die emotionele gesprekken kunnen opleveren. Niet elke leerkracht voelt zich hier misschien even senang bij, maar wil wel graag het gesprek aangaan. Het kan dan helpen om door een gespecialiseerde partij geholpen te worden.

Tijdsinvestering: 3 paramaribomen

Koppel boek aan vakken

Bied inzicht hoe het boek gekoppeld kan worden aan vakken, zoals Nederlands, geschiedenis, maatschappijleer en kunst. Uiteraard is de koppeling met Nederlands snel gemaakt, maar er zijn ook genoeg mogelijkheden voor andere vakken. Denk aan het behandelen van het koloniale verleden van Nederland voor geschiedenis. Het gevoel van onderdeel uitmaken

Heel de klas leest **Menukaart** **Onder de Paramariboboom | Johan Fretz**

(of juist niet) van de samenleving voor maatschappijleer. Voor kunst kan er worden ingegaan op de Surinaamse cultuur.

Tijdsinvestering: 2 paramaribomen

Docenten boekenclub

Begin een boekenclub voor docenten. Op die manier ervaren de docenten ook hoe het is om met een groep samen een boek te lezen en hierover in gesprek te gaan.

Tips nodig om zo'n boekenclub op te starten? Scan hier de qr-code. Het hoeft natuurlijk niet bij het boek te blijven. Zorg voor naslagwerk, zoals documentaires, podcasts en/of artikelen gelinieerd aan het boek, om ook samen te bespreken.

Tijdsinvestering: 1 paramariboom

Activiteiten gericht op ouders

Tentoonstelling

Maak een tentoonstelling over identiteit en familie. Creëer een ruimte in de bibliotheek waar ouders met/ of hun kinderen een kunstzinnig product kunnen achterlaten om zo een expositie te kunnen vormen. Of maak het groter en verzamel van tevoren alles bij elkaar om de tentoonstelling feestelijk te openen. Denk daarbij aan een dagdeel vol cultuur (dans, zang, poëzie etc.)!

Tijdsinvestering: 2 paramaribomen

Ouder - kind boekenclub

Zet een ouder-kind boekenclub op, zodat er samen het boek kan worden gelezen en besproken. Dit boek verleent zich daar uitermate voor. Niet alleen omdat het boek voor zowel leerlingen als volwassenen goed te lezen is, maar ook omdat de relatie tussen kind en ouder centraal staat. Extra handig: via de Bibliotheek-app is er naast het fysieke boek een gratis luisterversie beschikbaar.

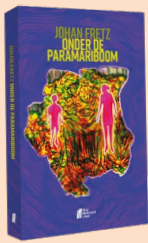
Tijdsinvestering: 1 paramariboom

Jouw geschiedenis

Ontdek je eigen geschiedenis! Organiseer samen het (streek)archief een bijeenkomst/ cursus over stamboomonderzoek. Dit kan gericht worden op ouders, maar ook op ouders met hun kinderen. Óf laat leerlingen van de middelbare school langskomen voor een cursus genealogie.

Tijdsinvestering: 2 paramaribomen

Heel de klas leest **Menukaart** **Onder de Paramariboboom | Johan Fretz**

Workshop

Geef een workshop over het doorgeven van tradities en verhalen aan verschillende generaties.

- Welke tradities heb jij overgenomen van je (groot)ouders en welke wil je zelf doorgeven?
- Hoe kun je zoiets doen en wat is het belang hiervan?

Naast deze vragen kan er worden gekeken naar overlevering in verschillende culturen. Vorm hieromheen een workshop of vraag een externe partij die er invulling aan kan geven.

Tijdsinvestering: 3 paramaribomen